

Гаврилюк Ю.О.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права*

ПОДАННЯ ЯК АКТ ВИЩОЇ РАДИ ЮСТИЦІЇ: ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ

Системі актів Вищої ради юстиції присвячено положення ст. 27 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (далі – Закон). Згідно положень вказаної статті Закону, акти Вищої ради юстиції (далі – Ради) поділяються на два види: акти та процедурні акти. Акти, згідно ч. 1 ст. 27 Закону, за поділяються на подання та рішення, а також інші акти в межах повноважень Ради.

Дослідження положень Закону щодо кола питань з яких приймаються такі види актів як подання Радою, а також співставлення із практикою застосування та Регламентом Ради свідчить про існування певних неузгодженостей, які потребують детального вивчення.

Для дослідження актів Ради слід зазначити, що правові акти управління (адміністративні акти) визначаються як акти, що регулюють управлінські відносини чи вирішують конкретну адміністративну справу, встановлюють новий правовий статус суб'єктів права, котрі володіють державно владним характером, видаються суб'єктом публічного управління в односторонньому адміністративному порядку уповноваженим на те органом та посадовими особами відповідно до встановленої процедури з метою досягнення цілей управління, вирішення його завдань та здійснення управлінських функцій (Стефанюк В.С. Судовий адміністративний процес. 2003, с. 158-159)

Назва, зміст, основні риси того чи іншого акту за твердженням А.Н. Сокова, визначають придатність відповідного акту до задоволення певних «потреб у відповідності до їх призначення» в управлінській діяльності (Соков А.Н. Акты управления в системе документационного обеспечения // Акты управления (вопросы теории): межвузовский сборник научных трудов. 1987, – с. 56-65). Акти Ради приймаються з метою формування суддівського корпусу, прийняття рішень стосовно порушень суддями і прокурорами вимог щодо несумісності та про їх дисциплінарну відповідальність у межах компетенції. З'ясування точного змісту кожного виду акту Ради забезпечить більш ефективне виконання покладених на неї завдань.

Згідно із ст. 29 Закону, Рада, шляхом внесення «подання» Президенту України, пропонує призначити громадянина України на посаду судді, а згідно із ст.ст. 30, 31 Закону пропонує останньому звільнити особу із займаної посади судді.

На відміну від такого акту Ради як «подання», «рішення» Ради є остаточним правовим актом державного управління. Наприклад згідно із ч.2 ст. 20 Закону «Про судоустрій та статус суддів», ст. ст. 29-1, 32-1 Закону Рада своїм рішенням призначає суддів на посади голови суду, заступника голови суду, крім Голови та заступників Верховного Суду України. Тобто вказаним актом, Рада здійснює остаточне призначення суддів на адміністративні посади без необхідності додаткового затвердження Президентом України, Верховною Радою України тощо.

Вважається, що між змістом такого акту Ради як «подання» та «рішенням» є істотна

різниця, яка полягає у відмінностях правової природи вказаних актів, а також зовнішній та внутрішній формах. Подання є документом рекомендаційного характеру, яким Рада вносить пропозицію про призначення або про добір/звільнення кандидата на/із посади судді. Рішення є остаточним правовим актом органу державного управління, що не потребує затвердження та є обов'язковими до виконання у випадку його неоскарження.

Аналіз актів Ради, зокрема, подання Ради, свідчить, що практика застосування цього управлінського акту, не в повній мірі відповідає формальним вимогам положення ст. 27 Закону. Наприклад, Рішенням Ради «Про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення Жосан В.М. з посади судді» від 17.10.2006 р. № 502 було внесене подання до Верховної Ради України про звільнення особи з посади судді за порушення присяги. Тобто формально-юридично відбувається ототожнення таких актів як подання та рішення.

У випадку, якщо б рішенням Радою затверджувалось відповідне подання, то у рішенні було б зазначено «Про затвердження подання ...», а резолютивна частина містила пропозицію Президенту України із призначення/звільнення відповідно особи із посади судді. Натомість відбувається поєднання вказаних актів.

Змістовно будь-який правовий акт органу державного управління такий як «Рішення» в резолютивній частині іменується як «Вирішено» із зазначенням конкретних рішень. Прийняттям такого акту як «подання», орган державної влади звертає увагу на певні юридичні факти, пропонує кандидатуру для призначення на зайняття посади судді, в результаті чого резолютивна частина мала б іменуватись як «Пропонується».

Вважається, що шляхами усунення вказаних неточностей у застосуванні Радою такого акту як подання можуть бути: 1) передбачення в таких пунктах як 6, 7 § 1 Розділ II. Глава 1, а також п. 7 § 3 Глави 2, Розділу 1 Регламенту Ради такого окремого виду рішення як «Про затвердження подання ...»; 2) застосування подання як самостійного акту Ради із однойменною назвою, а в підзаголовках зазначати «Про звільнення/призначення / на посаду судді». Більш оптимальним вважається перший спосіб розв'язання вказаних неточностей у застосуванні такого акту Ради як «подання».

Вказане формулювання назви цього акту Ради буде відповідати формально-юридичним вимогам до видів актів Ради та забезпечить більш ефективне виконання Радою покладених завдань.